

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA OBSZARZE GMINY ROZDRAŻEW NA 2018 r.

I. Wprowadzenie

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, kłopoty dzieci w nauce i adaptacji społecznej. Liczne badania dowodzą, że szkody zdrowotne nie tylko ponoszą osoby nadużywające alkoholu, ale także osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy.

W Polsce corocznie umiera z przyczyn bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu kilkanaście tysięcy osób. Alkohol jest przyczyną ponad 60 chorób. Spożywanie alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie ale wpływają na całą populację.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i ich rozwiązywania mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę ze strony administracji rządowej i samorządowej.

II . Podstawy prawne działań:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 19160,
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r; w sprawie Narodowego programu Zdrowia na lata 2016-2020,
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 R. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego,
5. Rozporządzenie ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r. poz.487ze zm.) samorząd gminy realizuje swoje zadania w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy, stanowiącego część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020.

Zadania ujęte w programie na 2018 rok są kontynuacją działalności prowadzonej w tym zakresie już w latach ubiegłych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- 4) pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w nauce i adaptacji w społeczeństwie,
- 5) propagowanie aktywnego spędzania wolnego czasu jako formy profilaktyki,
- 6) wspomaganie działalności instytucji służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznej w zdrowiu.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego NPZ nr 2 :

„Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” jest określony w Krajowym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r. są spójne z Narodowym Programem Zdrowia i będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

– **zadania do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego.**

3.1. Promocja zdrowia.

3.1.1. Edukacja zdrowotna:

- 1/ prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia
- 2/ prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- 3/ upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach , w szczególności z problemem alkoholowym,

3.1.2. Szkolenie kadr:

- 1/ podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2/ podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnianie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym:

- 1/ zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu,
- 2/ zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych

3.2. Profilaktyka

3.2.1. Profilaktyka uniwersalna:

- 1/ upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego w tym programów profilaktyki uniwersalnej,
- 2/ upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

3.2.2. Profilaktyka selektywna:

- 1/ upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców,
- 2/ poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3.2.3. Profilaktyka wskazująca:

1/ upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej,

2/ udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się

3.3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa:

1/ zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu,

2/ poszerzanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu o programy ograniczania picia alkoholu,

3/ zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia,

4/ wspieranie działalności środowisk abstynenckich,

5/ zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym,

6/ zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym,

7/ podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wychodzimy z założenia, iż dużą rolę pełni edukacja już od okresu wczesnoszkolnego, informowanie o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, jak również innych substancji uzależniających organizm człowieka. Dzieci i młodzież szkolna obejmowane są programami profilaktycznymi. Poza przekazywaniem wiedzy organizujemy dla dzieci i młodzieży alternatywne formy spędzania wolnego czasu i wypoczynku m.in. półkolonie, zajęcia sportowe.

Uczestniczymy w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych: „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne” „Cięża bez alkoholu” „Postaw na rodzinę” „Zachowaj trzeźwy umysł” poprzez rozpowszechnianie ulotek informacyjno-edukacyjnych. Staramy się pomagać osobom uzależnionym poprzez rozmowy w szczególności motywujące do podjęcia leczenia, kierowanie do poradni odwykowej czy zakładów leczenia uzależnień.

III. Diagnoza problemów

W Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700-900 tys. osób uzależnionych.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie tych rodzin są grupą ryzyka, która szczególnie narażona jest na przemoc.

• **Dorośli członkowie rodzin alkoholowych**, tzn.: takich, gdzie nadużywanie alkoholu zaburza życie rodzinne stanowią w Polsce populację liczącą 1,5-2 mln osób.

- a. Sytuacja ekonomiczna dorosłych członków rodzin alkoholowych: Małżonkowie i najbliżsi osób uzależnionych często doświadczają niedostatku materialnego z powodu utraty zdolności do pracy lub niskich wynagrodzeń czy dużych wydatków na alkohol. Często również dochodzi do marnotrawienia środków uzyskiwanych od pomocy społecznej.

b. Sytuacja psychospołeczna dorosłych członków rodzin alkoholowych:
Życie w chronicznym stresie i zagrożeniu przemocą w przypadku np. żon alkoholików często prowadzi do znacznego obniżenia ich sprawności psychofizycznej i do zaburzeń emocjonalnych. Przyczynia się to do obniżenia zdolności funkcjonowania na rynku pracy oraz do utraty lub mniejszych możliwości zarobkowania.

• **Dzieci i młodzież żyjące w rodzinach alkoholowych** to w Polsce populacja licząca 1,5-2 mln osób.

a. Sytuacja ekonomiczno-społeczna dzieci w rodzinach alkoholowych:
Dzieci w rodzinach alkoholowych często doświadczają nie tylko ubóstwa, ale również istotnych zaburzeń emocjonalnych i zakłóceń rozwoju psychofizycznego. Przyczynia się to do powstawania problemów w nauce, w części przypadków do obniżenia poziomu wykształcenia, z czego wynikają potem ograniczone zdolności do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy.

b. Sytuacja psychospołeczna dzieci w rodzinach alkoholowych:
W części przypadków życie w chronicznym stresie, zagrożeniu i przemocą prowadzi do zaburzeń zachowania i związanych z nim naruszeń prawa i porządku publicznego, które sprzyjają procesowi wykluczenia społecznego. Dzieci te często dotykają problemy w nauce czy o charakterze logopedycznym.

c. Ryzyko uzależnień:
Należy również podkreślić, że przy braku wsparcia i pomocy socjoterapeutycznej dzieci alkoholików tworzą grupę najwyższego ryzyka uzależnienia od alkoholu i wiele z nich zostaje alkoholikami.

• **Upijające się nastolatki** tworzą populację obejmującą ok. 20% młodzieży w przedziale wiekowym 15-18 rż.

Nadużywanie alkoholu w okresie dojrzewania destrukcyjnie wpływa na karierę edukacyjną i zwiększa ryzyko poważnego obniżenia zdolności funkcjonowania na rynku pracy. Należy również zwrócić uwagę, że osoby z tej grupy cechuje wysokie ryzyko zaburzeń zachowania, konfliktów z prawem i przyszłego uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

Statystyki Komendy Głównej Policji wskazują że nietrzeźwi uczestnicy ruchu spowodowali 12% ogółu wypadków. Około 33% sprawców podejrzanych o dokonanie przestępstw było pod wpływem alkoholu.

Diagnoza problemów alkoholowych na terenie gminy Rozdrażew

Gmina Rozdrażew liczy ok. 5200 mieszkańców. Przyjmując że ok. 2% mieszkańców Polski jest uzależnionych od alkoholu, szacować należy że jest to ponad 100 osób w naszej gminie. Wokół nich żyją dorośli członkowie rodzin i dzieci – około 200 osób.

1. Rynek napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Rok	2014	2015	2016	2017
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	13	12	12	10
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży miejscu (gastronomia)	3	1	0	0

tab. ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

rok	Ilość wydanych zezwoleń	Ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży
2014	33	30	3
2015	4	3	1
2016	5	5	0

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

rok	2014	2015	2016	2017
liczba	9	7	3	6

Tab. Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych

rok	2013	2014	2015	2016
Liczba osób	289	305	398	433

Od roku 2014 systematycznie maleje ilości placówek sprzedających napoje alkoholowe oraz ilość wydanych zezwoleń.

2. Podejmowane działania w zakresie ograniczenia dostępności napojów alkoholowych i zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym:

Uchwałą Nr VII/41/2015 Rady Gminy Rozdrażew z dnia 16 lipca.2015 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Rozdrażew ustalony został 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających pow. 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 3 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających pow. 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia).

tab. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zaw. powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa)

	2014	2015	2016	2017
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	12	12	12	10
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	1	0	0	0

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi i warunków korzystania z zezwoleń.

Organizowane są także szkolenia dla właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych.

tab. kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

rok	Ilość skontrolowanych sklepów
2016	8
2017	3

3. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła sprawy dot. osoby mającej problem alkoholowy na podstawie złożonego do Komisji wniosku. Wniosek taki może złożyć każda osoba lub instytucja (pomoc społeczna, policja, zakład pracy).

tab. ilość złożonych wniosków do Komisji

2013	2014	2015	2016	2017
10	12	27	6	7

tab. ilość osób z problemem alkoholowym w stosunku do których GKRPA podjęła czynności mające na celu zmotywowanie ich do leczenia odwykowego

2013	2014	2015	2016	2017
9	10	23	22	12

4. Zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne. Wyjątki od tej zasady określa ustawa tj. na leczenie odwykowe można skierować osobę, która w związku z nadużywaniem alkoholu powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłóca spójność lub porządek publiczny.

O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego orzeka sąd rejonowy, który wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora.

tab. ilość osób w sprawie których Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o skierowanie ich na leczenie odwykowe

rok	2014	2015	2016	2017
Ilość wniosków	3	11	7	3

5. Pomoc udzielona przez GOPS rodzinom osób w których występuje problem alkoholowy

tab. dot. udzielonej pomocy finansowej i rzeczowej

rok	2014	2015	2016	2017
Ilość rodzin	8	9	8	4

6. Pomoc psychospołeczna i prawna.

Od 2017 roku w Rozdrażewie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny osób uzależnionych i ich rodzin. Punkt czynny jest 2 razy w miesiącu w wyznaczone dni w godz. 16-18 .

Porad prawnych w miarę potrzeb udziela radca prawny urzędu gminy we wtorki i piątki w godz. pracy .

tab. Porady terapeutyczne

porady prawne

Ilość porad	24	0
Ilość osób	7	0

7. Ochrona przed przemocą w rodzinie.

Osoby doświadczające przemocy w rodzinie mogą uzyskać profesjonalną pomoc w Centrum Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie.

tab. Dot. ilości spraw przyjętych do realizacji przez OIK w Krotoszynie

rok	2013	2014	2015	2016
Ilość spraw	5	12	7	13
Przyczyna alkohol	2	6	3	7

Ponadto działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie podejmuje powołany zarządzeniem Wójta Gminy Rozdrażew Zespół Interdyscyplinarny poprzez realizację procedury „Niebieska Karta”. Niebieską Kartę może założyć, a przez to uruchomić całą procedurę: pomoc społeczna, służba zdrowia, oświata, policja i gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.

tab. ilość „Niebieskich Kart”, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego

2014	2015	2016	2017
6	9	11	10

7. Nierzeźwość w miejscach publicznych a przestępstwa i wykroczenia

Dane dot. Gminy Rozdrażew – źródło Komisariat Policji w Kozminie Wlkp.

	rok 2011	rok 2012	rok 2013	Rok 2014	rok 2015	do 15 października 2016	do 15 października 2017
Zatrzymani do wytrzeźwienia	5	2	1	6	5	5	4
Nierzeźwi nieletni	1	0	0	0	0	0	0
Interwencje – ogółem - w tym gdzie przyczyną był alkohol	95 58	97 35	80 28	71 25	80 30	72 30	58 11
Wypadki komunikacyjne z udziałem osób nierzeźwych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	0	0
Przestępstwa (rozboje, włamania, kradzieże itp.) spowodowane przez osoby będące pod wpływem alkoholu	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	7	5

Niepokojące jest to, że coraz młodsze pokolenie sięga po alkohol. Fakt ten obrazuje badanie ankietowe jakie przeprowadziła w 2015 r. Pracownia Szkoleniowa KROKUS z Krakowa wśród uczniów kl. VI szkoły podstawowej w Rozdrażewie i Nowej Wsi (31 osób).

Podczas badań 65% uczniów (20 osób) przyznało, że spożywało kiedykolwiek alkohol. Za najczęstszy rodzaj alkoholu jaki spożywali podają piwo (60%), w dalszej kolejności wino (32%), szampan (32%), inne (4%). Według ankietowanych powodem, który powoduje, że młodzież sięga po alkohol jest uczestnictwo w imprezie (90%), odniesienie sukcesu (81%) i spotkania z rówieśnikami (65%).

Drugim badaniem ankietowym opracowanym przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych objęto kl. VI szkoły podstawowej i III gimnazjum. Respondenci ankiety stanowili uczniowie uczestniczący w kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy

Umysł”. Badanie przeprowadzono elektronicznie przez pedagoga szkolnego/ koordynatora kampanii.

Ankietowani uczniowie klas VI szkoły podstawowej odpowiadali na pytania dotyczące palenia papierosów i picia alkoholu a klas III gimnazjum również o paleniu marihuany i zażywaniu dopalaczy. Po weryfikacji kwestionariuszy wypełnionych przez uczniów szkoły podstawowej do próby badawczej przyjęto ankiety 14 chłopców i 11 dziewcząt, z klas III gimnazjum 12 chłopców i 12 dziewcząt.

Ankietowani szóstoklasiści zdają sobie sprawę, że nikotyna jest substancją silnie uzależniającą (64% ankietowanych) ale uważają (50%), że palenie od czasu do czasu (nie nałogowo) niesie małe ryzyko szkód zdrowotnych. Zdaniem ankietowanych (79% chłopców, 100% dziewcząt) palenie nałogowe (ok. paczki dziennie) niesie duże ryzyko szkód zdrowotnych. 86% ankietowanych chłopców nigdy nie zapaliło papierosa, dziewcząt zaś 82%. W opinii badanych zakup papierosów nie udałby się 43% chłopców i 55% dziewcząt. Wśród uczniów gimnazjum tylko 58% chłopców i 83% dziewcząt nigdy nie zapaliło papierosa. Do okazjonalnego palenia papierosa mniej niż jeden na tydzień przyznaje się 8% chłopców a 50% chłopców i 25% dziewcząt uważa, że osobą w ich wieku łatwo jest kupić papierosa.

Ankietowani odpowiadali także na pytania związane z pić alkoholu. Tylko 37% chłopców i 46% dziewcząt kl. VI szkoły podstawowej nigdy nie próbowało alkoholu. Pozostałe osoby za jako pierwszy alkohol wypity przez nich podają piwo. 14% chłopców i 27% dziewcząt przyznaje, że w ciągu ostatnich 30 dni sięgało po alkohol. Tylko 29% chłopców uważa, że jemu czy też innym osobom w ich wieku udałoby się kupić alkohol. Poprawną wiedzę na temat występowania takiego samego związku chemicznego w piwie, winie i wódce wykazało się zaledwie 7% chłopców i 27% dziewczyn, a 50% chłopców i 55% dziewcząt jest przekonanych, że alkohol znajdujący się w piwie, winie, wódce nie jest taki sam. Respondenci są przekonani, że ludzie pijąc okazjonalnie nie szkodzą sobie zdrowotnie. Ludzie pijący natomiast bardzo często czy też nałogowo dla 100% dziewcząt i 65% chłopców ponoszą duże ryzyko szkód zdrowotnych.

Z pośród przebadanych gimnazjalistów tylko 17% chłopców i dziewcząt nigdy nie próbowało alkoholu. Pozostali 33% chłopców przyznaje że po raz pierwszy sięgnęli po alkohol w wieku 11 lat. Dziewczęta natomiast (17%) w wieku 12-13 lat. Uczniowie podają (25%), że pierwszym alkoholem zostało poczęstowane przez rodziców, 7% chłopców i 17% dziewcząt przez kolegów/ koleżanki oraz 17% chłopców i 33% dziewcząt przez inne dorosłe osoby. Aż 50% chłopców i 33% dziewcząt przyznaje, że w ciągu ostatnich 30 dni sięgnęło po alkohol. Za najczęstszy rodzaj alkoholu podają piwo. Zdaniem uczniów (42% chłopców, 17% dziewcząt) zdobycie piwa byłoby dla nich łatwe. Natomiast zakup wódki wydaje się niemożliwy tylko dla 25% chłopców i 42% dziewcząt. Z kolei spośród zapytanych gimnazjalistów aż 33% chłopców i przyznało, że kiedykolwiek zdarzyło im się upić, 33% chłopców i 8% dziewcząt przyznało, że w ciągu ostatniego roku zdarzyło im się zataczać, mówić niewyraźnie lub nie pamiętać niektórych wydarzeń. Natomiast 25% chłopców przyznało, że w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem zdarzyło im się upić. Podsumowując, nie można jeszcze mówić o występowaniu zjawiska spożywania alkoholu w wymiarze masowym, to jednak niepokojący jest fakt tak częstego sięgania po alkohol przez młodych ludzi zwłaszcza, że niemalże połowa badanych jest przekonana o łatwej dostępności jakiegokolwiek alkoholu.

Źródło:

Raport z ogólnopolskiego badania ankietowego „Młodzi i substancje psychoaktywne” przeprowadzone wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjum w 2015 r. – Gmina Rozdrażew

Ankieta ewaluacyjna badania ankietowego przeprowadzona wśród uczniów ZSP w Rozdrażewie i ZSP w Nowej Wsi. (2015r.)

IV. Cele programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień oraz zmniejszenie skutków tych, które aktualnie występują.
- 2) Podniesienie wiedzy wśród dorosłych a w szczególności młodzieży z zakresu problematyki uzależnień
- 3) Wdrażanie nowych form profilaktyki uzależnień kierowanej głównie do dzieci i młodzieży.
- 4) Wzmocnienie abstynencji dzieci do 18 roku życia.
- 5) Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku sprzedaży napojów alkoholowych.

V. Finansowanie programu.

1. Środki finansowe na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z budżetu gminy.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Rozdrażew na rok 2018 w dziale 851 „ochrona zdrowia”, rozdział 85154 „przeciwdziałanie alkoholizmowi” w wysokości 51.000, - zł.

VI. SZCZEGÓŁOWY GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 r.

Zdanie	Finansowanie
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym</p> <p>a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. (3.3.6.)</p> <p>b) Opłacenie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.</p> <p>c) Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty w tym kierowanie sprawców przemocy w rodzinie na programy korekcyjno – edukacyjne. (3.3.7)</p>	<p>2.160,00</p> <p>1.700,00</p>
<p>2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p> <p>a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. (3.3.6.)</p> <p>b) Udzielanie pomocy prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym. (3.3.6)</p> <p>c) Działalność Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (3.1.2.)</p> <p>- przeprowadzanie z osobą zgłoszoną do Komisji rozmów motywującą do podjęcia leczenia,</p> <p>- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się specjalistycznemu leczeniu w warunkach stacjonarnych lub niestacjonarnych (wnioski do sądu)</p>	<p>2.520,00</p> <p>200,00</p>

<ul style="list-style-type: none"> - udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, - wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Rozdrażew w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Rozdrażew, - kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - opracowanie i nadzór nad realizacją gminnego programu profilaktyki , - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy . 	
<p>3.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.</p> <p>a) Podnoszenie kompetencji poprzez szkolenia przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie założeniami Narodowego Programu Zdrowia w tym nauczycieli, GKRPA, ZI, GOPS. (3.1.2)</p> <p>b) Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież (ulotki edukacyjne, szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych). (3.1.1.)</p> <p>c) Upowszechnianie informacji dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie szczególności z problemem alkoholowym (rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat dostępności oferty pomocy (np. ulotki , strona internetowa gminy, informator samorządowy, itp.) (3.1.1.)</p> <p>d) Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.(3.1.1)</p> <p>e) Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych w ramach profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w tym prowadzenie dla dzieci i młodzieży pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć korekcyjnych , wycieczek szkolnych, konkursów oraz letniego wypoczynku zgodnie założeniami Narodowego Programu Zdrowia. (3.2.1)</p>	<p style="text-align: right;">2.000,00</p> <p style="text-align: right;">1. 600,00</p> <p style="text-align: right;">600,00</p> <p style="text-align: right;">33.021,00</p>

4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	
Dofinansowanie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie w zakresie realizacji zadań dotyczących problemów, których powodem jest alkoholizm. (3.3.6.)	7.199,00
RAZEM:	51.000,00

(w nawiasach nr celu operacyjnego NPZ)

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za każdorazowy udział w pracach komisji lub zespołu problemowego członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego obowiązującego w miesiącu w którym praca się odbywa.

VIII. Program realizowany jest przez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozdrażewie,
- Urząd Gminy Rozdrażew,
- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie,
- Zakład Opieki Zdrowotnej w Rozdrażewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Rozdrażew.
- Punkt Konsultacyjny w Rozdrażewie
- Zespół Interdyscyplinarny

Przewodniczący Rady Gminy
Artur Jakubek